SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Žilina
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly
Legionárska 5, 012 05 Žilina

Číslo: 10606-48072/2019/Chy/770010103

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 51/2019

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:	**§ 34 ods. 5 a 6 zákona - Bežná**
Podnet:	**Nie**
Výsledok:	**§ 35 ods. 2 písm. a) zákona - Opatrenia na nápravu**
Výsledok:	**§ 35 ods. 2 písm. b) zákona - Pokuta**
Výsledok:	**§ 35 ods. 2 písm. c) zákona - Výzva na podanie žiadosti**
Odstúpené:	**Áno**
Komu:	**Okresný úrad Dolný Kubín a Mesto Dolný Kubín**

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	Ing. Eva Chytčáková	Číslo preukazu: 27
Telefón:	041 507 51 16	
Elektronická adresa:	eva.chytcakova@sizp.sk	
Inšpektor:	Ing. Rozália Kozačková	Číslo preukazu: 521
Telefón:	041 507 51 10	
Elektronická adresa:	rozalia.kozackova@sizp.sk	

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia:	-	
Adresa:	-	
Zástupca:	-	Funkcia: -
Telefón:	-	
Elektronická adresa:	-	

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR:	ESI, s.r.o.,
Adresa sídla:	027 41 Oravský Podzámok č.381
IČO:	36 394 564

Kontrola oznámená:	Ing. Michal Balko 31.10.2019	Spôsob:	Telefonicky
Zástupca:	Ing. Michal Balko	Funkcia:	konateľ spoločnosti
Telefón:	0918 641 767		
Elektronická adresa:	michal.balko@ofz.sk		
Zástupca:	Ing. Matej Šiculiak	Funkcia:	manažér QHSE
Telefón:	0908 996 763		
Elektronická adresa:	matej.siculiak@ofz.sk		

D. Prevádzka

Názov podľa IP:	Skládka odpadov pre prevádzku Široká- prestavba skládky pre prevádzku Široká
Adresa prevádzky:	Kňažia – Pod kaplicou, okres Dolný Kubín
Variabilný symbol:	770010103
Integrované povolenie:	943/770010103/120-Ma
Vydané:	15.4.2004
Právoplatné:	7.5.2004
Projektovaná kapacita:	205 000 m^3

Kategória:
5.4. Skládky odpadov, ako sú vymedzené v osobitnom predpise,73) ktoré prijímajú viac ako 10 t odpadu za deň alebo majú celkovú kapacitu presahujúcu 25 000 t, okrem skládok inertných odpadov.

E. Časová os

Predchádzajúce kontrolované obdobie:	14.1.2016 – 14.1.2019
Posledná kontrola:	6.11.2018 – 14.1.2019
Kontrolované obdobie:	13.12.2016 – 13.12.2019
Začatie kontroly:	31.10.2019
Prvé miestne zisťovanie:	6.11.2019
Druhé miestne zisťovanie:	20.11.2019
Tretie miestne zisťovanie:	28.11.2019
Vypracovanie správy:	13.12.2019
Doručenie správy:	Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia:	Áno	Počet snímok:	40
Videodokumentácia:	Nie		
Odňatie prvopisov:	Nie		
Odobraté vzorky:	Nie		
Meranie emisií:	Nie		
Iné:	obhliadka 3x		

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola podľa § 34 zákona o IPKZ bola zameraná na kontrolu vybraných podmienok integrovaného povolenia súvisiacich s nakladaním s odpadmi a s prevádzkovaním skládky odpadov a na kontrolu plnenia opatrení na nápravu, ktoré prevádzkovateľovi nariadila inšpekcia rozhodnutím č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5, zo dňa 21.06.2019.

Dňa 19.11.2019 prevádzkovateľ inšpekcii telefonicky oznámil, že na skládke odpadov došlo k nepriaznivému stavu, pri ktorom bola čistiareň priesakových vôd zaplavená čiernou

priesakovou kvapalinou. Kontrola bola ďalej rozšírená na preverenie týchto skutočností a dňa 20.11.2019 bola vykonaná následná obhliadka prevádzky zameraná na zistenie dôsledkov ohlásenej mimoriadnej situácie.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

V čase obhliadky, dňa 06.11.2019, bolo slnečné počasie. Pri príchode na skládku odpadov bola vstupná brána uzavretá, oplotenie celej skládky bolo súvislé. Na prevádzkovom objekte bola tabuľa s označením skládky odpadov a povolenými druhmi zneškodňovania odpadov, na ktorej visel oznam o dočasnom neprevádzkovaní skládky odpadov. Medzi starou a novou časťou skládky odpadov bolo vybudované oplotenie z kovového pletiva, upevneného na oceľových stĺpikoch. Na telese skládky odpadov nebola vykonávaná žiadna činnosť. Na povrchu odpadov neboli viditeľné stopy ukladania nových odpadov.

V starej časti skládky odpadov, ktorá bola zaradená ako environmentálna záťaž, bol prítomný pracovník externej firmy, ktorá bude vykonávať odstraňovanie tejto starej environmentálnej záťaže. Podľa jeho vyjadrenia začínajú s prácami na odstraňovaní environmentálnej záťaže, ktoré budú spočívať z odstránenia náletových stromov a rastlín, zo zarovnania a vytvarovania skládkového telesa, z položenia vyrovnávacej, tesniacej, drenážnej a rekultivačnej vrstvy. Projektovú dokumentáciu na vyhotovenie stavby nemal pracovník k dispozícii, ale podľa jeho vyjadrenia bude rekultivácia vykonaná k oploteniu, ktoré oddeľuje obidve časti skládky odpadov.

1.)

Nová skládka odpadov spoločnosti ESI je vybudovaná na časti povrchu starej skládky, ktorej časť za deliacim plotom, bude uzatváraná ako environmentálna záťaž. Pri obhliadke bolo zistené, že v hornej časti, pred deliacim oplotením je tesnenie novej kazety vybudované v tvare oblúka, ohraničené novým obtokovým rigolom. V zadnej, juhozápadnej časti, je medzi obtokovým rigolom a deliacim oplotením viditeľná časť pôvodnej skládky odpadov. Taktiež pri ľavom okraji, v priestore medzi novým obtokovým rigolom a pôvodným obtokovým rigolom resp. vonkajším oplotením, je viditeľná časť pôvodnej skládky odpadov, ktorá nebola priradená k environmentálnej záťaži. Túto časť pôvodnej skládky odpadov je nutné tiež uzatvoriť, ako aj všetky prípadné ďalšie časti pôvodnej skládky odpadov, ktoré by presahovali okraj novej skládky odpadov až po deliace oplotenie, medzi starou a novou skládkou.

Vzhľadom na skutočnosť, že nová skládka odpadov spoločnosti ESI, s.r.o. je vybudovaná na povrchu starej skládky, ktorá bude uzatváraná ako environmentálna záťaž, je nutné aby boli obidve časti uzatvorené ako jeden celok a aby tesnenia jednotlivých častí na seba priamo nadväzovali, t.j. boli vzájomné spojené.

V prípade, že by bola každá časť uzatvorená samostatne a nie kompletne na celom povrchu, hrozilo by, že medzi nimi vznikne voľný priestor bez tesnenia a dažďové vody, stekajúce po uzavretom povrchu, by aj naďalej natekali cez tieto netesnosti do skládkového telesa a naďalej by sa vytvárala priesaková kvapalina, ktorú by bolo nutné čistiť, až do úplného ukončenia jej tvorby. Z tohto dôvodu je nutné aby projektant, ktorý bude vypracovávať požadovanú projektovú dokumentáciu spolupracoval s projektantom, ktorý navrhoval sanáciu environmentálnej záťaže resp. mal k dispozícii túto projektovú dokumentáciu, aby jednotlivé tesnenia presne na seba nadviazali a aby bolo zabezpečené celistvé uzatvorenie na celej ploche pôvodnej aj novej časti skládky odpadov.

Dňa 19.11.2019 prevádzkovateľ telefonický ohlásil mimoriadnu udalosť na skládke odpadov, pri ktorej došlo k zaplaveniu novej skládky odpadov a k zaplaveniu ČPV zakalenými vodami čierneho sfarbenia. Následne bola dňa 20.11.2019 vykonaná na skládke odpadov ďalšia obhliadka a tiež obhliadka starej časti skládky odpadov, ktorá bola zaradená ako environmentálna záťaž.

Podľa vyjadrenia pracovníka dodávateľskej firmy a podľa predloženého stavebného denníka dňa 5.11.2019 začali s odstraňovaním náletových stromov a rastlín. Dňa 8.11.2019 začali práce na tvarovaní skládkového telesa do požadovaného tvaru vhodného na uzavretie a rekultiváciu, rozhŕňanie odpadu mechanizmami, pri ktorom boli odkryté ložiská voľne uložených popolčekov, ktoré boli nasiaknuté vodou. V dôsledku odkrytia týchto nestabilných ložísk a daždivého počasia došlo dňa 10.11.2019 k stečeniu priesakovej kvapaliny spolu s masou jemného odpadu – kalu mimo skládkové teleso. Došlo k natečeniu kalu do obtokového rigola okolo celej skládky odpadov a k jeho natečeniu až do priestoru ČPV, kde cez kanálovú vpusť následne odtiekol do potoka Homôlka. V čase obhliadky, dňa 20.11.2019, bola kanálová vpusť upchatá kalom. Na okolitom betónom povrchu stála na usadenom kale voda, ktorej hladina bola cca 5 cm. Kal natiekol tiež do obtokového rigola, ktorý bol ako súčasť novej skládky vybudovaný medzi starou a novou časťou skládky odpadov. Následne kal z rigola pretiekol do uložených odpadov v novej časti skládky odpadov. Natečenie kalu sa prejavilo znečistením priesakovej kvapaliny čistenej v ČPV. V čase obhliadky, dňa 20.11.2019, boli na povrchu odpadov, uložených na novej skládke odpadov, viditeľné mokré miesta, na ktorých bol zadržaný kal, nasiaknutý vodou. Obtokový rigol na odvádzanie dažďových vôd bol v mieste popri oplotení deliacom starú a novú časť skládky, zaplnený čiernym kalom. Pri obhliadke rigola bolo zistené, že v mieste vstupu do areálu starej časti skládky je rigol zatrubnený a následne je odklonený nadol popri oplotení novej časti skládky odpadov. V časti od zatrubnenia rigola až po jeho vyústenie pod opornou hrádzou novej skládky odpadov bol rigol čistý, bez nánosov kalu. Pozorným sledovaním bolo zistené, že rigol je v časti od zatrubnenia až po jeho odklon k novej skládke vybudovaný do svahu, s opačným sklonom a preto neodvádza vody ďalej k jeho ústiu, ale vody zachytené v časti popri deliacom oplotení sa v prípade väčších zrážok vylievajú cez jeho okraj a natekajú do telesa novej skládky odpadov. Z uvedeného dôvodu došlo aj k natečeniu dažďom splavených kalov z rigola do telesa novej skládky odpadov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potrebné urýchlené uzatvorenie skládky odpadov a komplexné riešenie uzatvorenia celého priestoru starej aj novej skládky odpadov ako jedného celku.

Listom č. 1861/2019 zo dňa 13.11.2019 „Žiadosť o predĺženie termínu opatrení na nápravu vyplývajúcich z rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5“ prevádzkovateľ požiadal inšpekciu o predĺženie lehoty na vykonanie nasledovných opatrení na nápravu:

č.1. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť vypracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie na uzatvorenie skládky odpadov podľa aktuálnej situácie na skládke odpadov a predložiť ju inšpekcii s pôvodnou lehotou do 31.12.2019, predĺženie na novú lehotu do 31.05.2020,

a

č.2. Prevádzkovateľ je povinný predložiť na inšpekciu žiadosť o vydanie stavebného povolenia na uzatvorenie skládky odpadov s pôvodnou lehotou do 31.01.2020, predĺženie na novú lehotu do 30.06.2020.

Vzhľadom k tomu, že je potrebné zosúladenie projektových dokumentácii uzatvorenia oboch

častí skládky odpadov a komplexné riešenie uzatvorenia celého priestoru ako jedného celku, inšpekcia **uloží** prevádzkovateľovi nové **opatrenia na nápravu** týkajúce sa vypracovania a predloženia projektovej dokumentácie, v zmysle popísaných požiadaviek, vyplývajúcich z tejto kontroly.

2.)

Počas obhliadky dňa 20.11.2019 bola vykonaná aj obhliadka okolia novej aj starej skládky odpadov, okolo potoka Homôlka, ktorý bol odklonený a vybudovaný z cestných betónových panelov počas výstavby skládky odpadov, až po miesto, kde sa nachádza referenčný vrt nad skládkou odpadov.

Na miestnej ceste, ktorá vedie medzi starou skládkou odpadov a prekládkou potoka Homôlka, bol zrealizovaný výkop, hlboký cca 1 m a široký cca 80 cm. Výkop začínal cca 150 m od vstupu do starej skládky odpadov a pokračoval po ceste smerom hore, v tesnej blízkosti potoka Homôlka. Na niektorých miestach boli betónové panely bočného svahu potoka úplne podkopané a posunuté zo svojho pôvodného uloženia. Uvedenými zásahmi bola porušená stabilita a celistvosť brehov upraveného vodného toku. Vo výkopovej ryhe stála v hĺbke cca 1m voda, bledo hnedej farby.

Výkop pokračoval aj v priestore nad cestou, severozápadne za starou skládkou odpadov, na pozemku parcelné číslo E-KN 91172/1,v k. ú. Kňažia, ktorého vlastníkom je OFZ, a.s., Široká 381, Oravský Podzámok, PSČ 027 41. V tejto časti bol výkop na rozlohe cca 10 x 3m a hlboký cca 2 m. Na bočných stenách výkopu boli viditeľné rôzne druhy odpadov ako uložená troska, kusy betónov a železný šrot, čo nasvedčovalo tomu, že výkop bol realizovaný v uložených odpadoch. Na dne výkopu stála voda zelenej farby, čo svedčilo o tom, že sa jedná o priesakovú kvapalinu.

Obhliadkou okolia výkopu a priestoru nad cestou, ktorá vedie popri oplotení starej skládky odpadov smerom na Kňažiu, až po cestičku vedúcu k referenčnému vrtu nad skládkou odpadov bolo zistené, že na celej ploche pozemku parcelné číslo E-KN 91172/1, v k. ú. Kňažia, je uložený odpad. Jedná sa pravdepodobne o odpad z OFZ, a.s., Široká.

Pri obhliadke dňa 28.11.2019 bolo zistené, že výkop, ktorý bol realizovaný na ceste, bol už čiastočne zasypaný zeminou, v dĺžke cca 30 m. Bočný panel na brehu potoka, na úrovni začiatku výkopu bol odstránený. Na pravom brehu potoka bola z výkopu na dno potoka vyvedená plastová rúra o priemere cca 300 mm a vedľa nej plastová hadica o priemere 100 mm. Z plastovej rúry ani z hadice neboli v čase obhliadky viditeľné žiadne vytekajúce tekutiny. Plastová hadica bola uložená v ryhe a na konci zásypu po cca 30 m bola vyvedená voľne na terén a jej koniec bol stočený a hodený do potoka. Plastová rúra nebola viditeľná.

Prevádzkovateľ pri kontrole inšpekcii nepredložil povolenie na zásah do vodného toku ani vyjadrenie správcu vodného toku k realizovaným prácam na vodnom toku.

Inšpekcia preto **postúpi uvedené na ďalšie šetrenie** na Okresný úrad Dolný Kubín, ako príslušný orgán štátnej vodnej správy.

Prevádzkovateľ taktiež nepredložil povolenie na rozkopávku miestnej komunikácie ani stavebné povolenie na realizáciu terénnych úprav realizovaných na pozemkoch parcelné číslo E-KN 91172/1 a C-KN 505/1, v k. ú. Kňažia.

Inšpekcia preto **postúpi uvedené na ďalšie šetrenie** na Mesto Dolný Kubín, ako miestne príslušný stavebný úrad.

I. Použité podklady

1. Evidenčné listy skládky odpadov za roky 2015, 2016 a 2017
2. Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním za rok 2017
3. Prevádzkový denník ČPV

J. Kontrolné zistenia

1. Podmienky **opatrenie č.1** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019

Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť vypracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie na uzatvorenie skládky odpadov podľa aktuálnej situácie na skládke odpadov a predložiť ju inšpekcii.

Lehota: 31.12.2019

Zistený stav **Nie je možné vyhodnotiť**
Opis **Áno**

Lehota na predloženie projektovej dokumentácie ešte neuplynula, preto v nie je možné opatrenie č.1 v tejto kontrole vyhodnotiť.

2. Podmienky **opatrenie č. 2** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019

Prevádzkovateľ je povinný predložiť na inšpekciu žiadosť o vydanie stavebného povolenia na uzatvorenie skládky odpadov.

Lehota: Lehota: 31.01.2020

Zistený stav **Nie je možné vyhodnotiť**
Opis **Áno**

Lehota na predloženie žiadosti ešte neuplynula, preto v nie je možné opatrenie č. 2 v tejto kontrole vyhodnotiť.

3. Podmienky **opatrenie č.3** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019

Prevádzkovateľ je povinný požiadať o zmenu integrovaného povolenia v súvislosti so zavedením novej technológie čistenia priesakových kvapalín v čistiarni priesakových vôd (ďalej len „ČPV“) po vykonaných poloprevádzkových skúškach, ktorými boli zmenené chemikálie používané v čistiacom procese.

Lehota: 31.07.2019

Zistený stav **Dodržaná**
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ listom „Žiadosť o zmenu integrovaného povolenia č. 943/770010103/120-Ma zo dňa 7.5.2004“, číslo ESI/2019, zo dňa 22.7.2019, ktorá bola na inšpekcii zaevidovaná 30.07.2019 pod č. 28055/2019/OIPK požiadal o zmenu integrovaného povolenia v súvislosti so zavedením novej technológie čistenia priesakových kvapalín v čistiarni priesakových vôd. Inšpekcia vydala zmenu integrovaného povolenia rozhodnutím č. 7605-35813/2019/Chy/770010103/Z12, zo dňa 30.09.2019.

Prevádzkovateľ **vykonal** uložené opatrenie č.3 a požiadal o zmenu integrovaného povolenia v stanovenej lehote.

4. Podmienka **opatrenie č.4** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019

Prevádzkovateľ je povinný v súvislosti s uvedenou zmenou čistiaceho procesu aktualizovať prevádzkový poriadok ČPV a predložiť ho inšpekcii ako prílohu žiadosti o zmenu integrovaného povolenia.

Lehota: 31.07.2019

Zistený stav **Dodržaná**
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ spolu so žiadosťou o zmenu integrovaného povolenia predložil inšpekcii ako prílohu žiadosti prevádzkový poriadok ČPV.
Prevádzkovateľ **vykonal** uložené opatrenie č.4 a požiadal o zmenu integrovaného povolenia v stanovenej lehote.

5. Podmienka **opatrenie č.5** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019

Prevádzkovateľ je povinný chemické látky uskladnené v sklade pri čistiarni priesakových vôd, ktoré sa už v procese čistenia vôd nepoužívajú, zo skladu odstrániť a zabezpečiť ich odpredaj ako materiál, alebo ich zneškodnenie ako odpad, v súlade so zákonom o odpadoch.

Lehota: 31.07.2019

Zistený stav **Nedodržaná**
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ pri kontrole nepredložil doklady o odpredaji chemických látok nevyužitých v pôvodnom čistiacom procese, ktoré boli uskladnené v sklade pri čistiarni priesakových vôd a pre nový spôsob čistenia už boli tieto chemické látky nevyužiteľné. Prevádzkovateľ bol preto povinný tieto látky zaradiť ako odpady a zabezpečiť ich zneškodnenie v súlade s požiadavkami právnych predpisov na úseku odpadového hospodárstva. Prevádzkovateľ pri kontrole nepredložil ani doklady o ich bezpečnom zneškodnení ako odpadu vo vhodnom, oprávnenom zariadení na zneškodňovanie odpadov.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa boli nepotrebné chemické látky, nevyužité v pôvodnom čistiacom procese, postupne pridávané do priesakovej kvapaliny čistenej v čistiarni priesakových vôd. Vzhľadom k tomu, že v čistiarni už bol zmenený systém čistenia priesakových vôd s novými chemikáliami, bolo toto zneškodnenie odpadov vykonané v rozpore s vypracovaným prevádzkovým poriadkom a tiež v rozpore s právnymi predpismi nakoľko bolo vykonané v zariadení, ktoré nemá oprávnenie na zneškodňovanie takýchto odpadov.

Prevádzkovateľ **nezabezpečil** odpredaj chemických látok ani zneškodnenie nepotrebných chemických látok ako odpad, v zariadení na to určenom, v súlade so zákonom o odpadoch a tým nesplnil **opatrenie č.5** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019.

6. Podmienka **opatrenie č.6** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019

Prevádzkovateľ je povinný odstrániť všetky náletové stromy, ktoré sa nachádzajú v tesnej blízkosti akumulačnej nádrže na priesakovú kvapalinu a na telese opornej hrádze. Pri výrube postupovať v súlade s právnymi predpismi o ochrane prírody a krajiny.

Lehota: 31.12.2019

Zistený stav **Dodržaná**
Opis **Áno**
Pri obhliadke dňa 4.11.2019 bolo zistené, že prevádzkovateľ odstránil všetky náletové stromy, ktoré sa nachádzali v blízkosti akumulačnej nádrže na priesakovú kvapalinu a na telese opornej hrádze. Priestor okolo akumulačnej nádrže bol čistý bez nevhodnej vegetácie

Prevádzkovateľ odstránil všetky náletové stromy a **vykonal** uložené opatrenie č.6 v stanovenej lehote.

7. Podmienka **opatrenie č.7** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019
Prevádzkovateľ je povinný odstraňovať všetky náletové stromy v prípade ich výskytu v blízkosti akumulačnej nádrže na priesakovú kvapalinu a na telese opornej hrádze telesa skládky odpadov, aby svojim koreňovým systémom nemohli poškodiť akumulačnú nádrž a tesnenie skládky odpadov.

Lehota: trvale

Zistený stav **Dodržaná**
Opis **Áno**
Priestor okolo akumulačnej nádrže bol dňa 4.11.2019 čistý bez nevhodnej vegetácie. Prevádzkovateľ udržiava priestor okolo akumulačnej nádrže čistý bez nevhodnej vegetácie a **plní** uložené opatrenie č.7.

8. Podmienka **opatrenie č.8** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019
Prevádzkovateľ je povinný podávať „Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním“ na tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 2 Vyhlášky č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti.

Lehota: trvale

Zistený stav **Nie je možné vyhodnotiť**
Opis **Áno**
Prevádzkovateľ je povinný podať „Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním“ za rok 2019 na predpísanom tlačive v lehote do 28.02.2020.
Lehota na podanie ohlásenia ešte neuplynula, preto v nie je možné opatrenie č.8 v tejto kontrole vyhodnotiť.

9. Podmienky **A.3. a A.43.**
A.3. **Nakladanie s priesakovými kvapalinami:**
- priesakové kvapaliny z drenážneho systému zhromažďovať v akumulačnej nádrži priesakových kvapalín o objeme 180 m^3 a potrubím odvádzať na čistiareň odpadových vôd (ďalej len ČOV) v areáli skládky odpadov, a ďalej s nimi nakladať ako s odpadovými vodami.

A.43. Zabezpečiť, aby priesakové kvapaliny zo skládky odpadov (OFZ a.s. Istebné) a priesakové kvapaliny zo starej skládky odpadov (terajší vlastník Oravské ferozliatinárske

závody, a.s. Istebné v konkurze), neboli odvádzané priamo do recipienta bez čistenia v čistiarni odpadových vôd.

Zistený stav **Nedodržaná v časti**

Opis **Áno**

Čistiareň priesakových vôd (ďalej len „ČPV“) bola v čase kontroly v prevádzke. Kruhová nádrž na priesakovú kvapalinu bola plná, hladina dosahovala tesne po značku max. hladiny. Taktiež podzemná nádrž, ktorá je pri vstupe do objektu ČPV bola úplne plná. Po otvorení kovového poklopu bolo zistené, že hladina vody dosahovala úplne horný okraj nádrže, až po poklop. Bočná strana nádrže, smerom od okrúhlej nádrže, bola poškodená. Betónová stena, pod hornou krycou doskou bola rozpraskaná. Cez tieto praskliny vytekala z bočnej strany podzemnej nádrže priesaková kvapalina, ktorá stekala po betónovom opornom múre voľne na nezabezpečený terén, odkiaľ tiekla zatrubnením popod uzatvorenú skládku TKO do rieky Orava. Týmto voľným odtokom priesakovej kvapaliny dochádzalo k nedovolenému odvádzaniu priesakovej kvapaliny, bez predchádzajúceho čistenia, priamo do vodného toku.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa je kruhová akumulačná nádrž na priesakovú kvapalinu vybudovaná ako dvojplášťová. Pri kontrole prevádzkovateľ inšpekcii nepredložil projektovú dokumentáciu kruhovej akumulačnej nádrže. V teréne bolo viditeľné, že okolo kruhovej nádrže sú z troch strán vybudované betónové steny a výstuha z trapézových hrubostenných plechov. Štvrtú stenu tvorí oporný múr o hrúbke cca 60 cm.

Pri obhliadke bolo ďalej zistené, že z betónového oporného múru, ktorý je vybudovaný pred kruhovou akumulačnou nádržou sú vyústené dve rúry. Horná rúra, o priemere cca 300 mm, bola uzatvorená kovovým krytom, na ktorom boli umiestnené tri rúrky ukončené ventilmi s prípojkami na hadice. Na ventiloch neboli osadené ovládacie úchytky. Spodná rúra, o priemere cca 300 mm, bola otvorená. Na dne rúry bol usadený štrk a vytekala z nej voda žlto zelenej farby. Z dôvodu, že rúra je vyústená z priestoru medziplášťa, okolo kruhovej akumulačnej nádrže, jedná sa o priesakovú kvapalinu, ktorá pravdepodobne vyteká netesnosťami z kruhovej akumulačnej nádrže.

Pod oporným múrom sa vytekajúca voda miešala s priesakovou kvapalinou, ktorá vytekala z poškodenej podzemnej nádrže a stekala po múre na terén, ako to bolo popísané v odstavci vyššie.

Priestor pred múrom bol zaplavený priesakovou kvapalinou na ploche cca 10 x 2 metre. Priesaková kvapalina bola žlto-zelenej až hnedej farby, podľa hĺbky jazierka. Priesaková kvapalina z jazierka odtekala jednou kovovou rúrou o priemere cca 400 mm, v dĺžke cca 3 m a druhou plastovou rúrou o priemere cca 200 mm, v dĺžke cca 6 m. Rúry boli obsypané zeminou aby bol priestor priechodný. Plastová rúra bola na výtoku opatrená plastovou záslepkou, pred ktorou bolo dohora osadené plastové koleno, z ktorého prúdom vytekala priesaková kvapalina z jazierka a pripájala sa k potôčiku priesakovej kvapaliny, ktorý vytekal z kovovej rúry. Voda potom odtekala zatrubnením popod uzatvorenú skládku TKO priamo, bez čistenia, do rieky Orava.

Pri kontrole bolo zistené, že prevádzkovateľ síce zachytával priesakové kvapaliny z drenážneho systému v akumulačnej nádrži priesakových kvapalín, ale odvádzal časť priesakových kvapalín priamo do recipienta bez čistenia v čistiarni odpadových vôd, čím došlo k **nedodržaniu** podmienky **A.43.** integrovaného povolenia, **v časti,** nedovoleného odvádzania odpadových vôd do povrchového toku bez čistenia v ČPV.

Na základe uvedených zistení inšpekcia **uloží** prevádzkovateľovi **opatrenia na nápravu** týkajúce sa vyčistenia priestoru od priesakovej kvapaliny a na zabránenie ďalšieho vytekania priesakovej kvapaliny do recipienta bez čistenia v čistiarni odpadových vôd.

10. Podmienka **A.50.**
Systém odvedenia priesakových kvapalín, akumulácie a zneškodňovania pravidelne kontrolovať a udržiavať v takom stave, aby v prípade zvýšenej produkcie priesakových kvapalín, v dôsledku prívalových zrážok alebo dlhotrvajúcich dažďov, nedošlo k úniku týchto kvapalín do okolia skládky odpadov a k znečisteniu geologického prostredia, podzemných alebo povrchových vôd.
Zistený stav **Nedodržaná**
Opis **Áno**
Pri kontrole dňa 06.11.2019 bolo zistené, že výška hladiny priesakovej kvapaliny v kruhovej akumulačnej nádrži bola tesne pod maximálnou výškou hladiny priesakovej kvapaliny vyznačenou na vnútornej stene akumulačnej nádrže. Podzemná betónová uzatvorená nádrž na priesakovú kvapalinu s dvoma betónovými poklopmi kruhového tvaru o priemere cca 1 m, ktorá sa nachádza pri budove ČPV bola tiež v čase kontroly plná po dolný okraj poklopu. ČPV bola v prevádzke už cca 2 hodiny.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa je pracovná doba v ČPV od 7:00 do 15:00 hod. a denne sa vyčistí cca 30 m^3/deň. V ČPV bola zavedená nová technológia čistenia vôd. Po vykonaných poloprevádzkových skúškach boli zmenené chemikálie používané v čistiacom procese a zmenený kalolis za nový DW131. Po vykonanej zmene čistiaceho procesu sa kalolis naplní cca za 5 hodín, potom ho musí obsluhujúci pracovník vyčistiť, kal odstrániť do veľkokapacitného kontajnera a kalolis znova pripraviť na ďalšiu prevádzku na ďalší deň. Z uvedeného vyplýva, že ČPV je v skutočnosti v prevádzke len 5 hodín denne. Za túto dobu sa vyčistí cca 29 m^3 priesakovej kvapaliny. Prevádzkovateľ nevedel vysvetliť, kde sú zhromažďované priesakové kvapaliny, ktoré pritekajú zo skládky odpadov počas zvyšných 19 hodín, t. j. v čase, keď je ČPV mimo prevádzky, keďže akumulačná nádrž bola v čase obhliadky naplnená po maximálnu hranicu a ešte z nej priesaková kvapalina netesnosťami vytekala do okolia.

Dňa 19. 11 2019 prevádzkovateľ telefonický ohlásil mimoriadnu udalosť na skládke odpadov, pri ktorej došlo k zaplaveniu novej skládky odpadov a zaplaveniu ČPV zakalenými vodami čierneho sfarbenia. Následne bola dňa 20.11.2019 vykonaná na skládke odpadov ďalšia obhliadka, pri ktorej bolo zistené, že priestor pred ČPV bol už vyčistený. Na miestach s hladkým povrchom betónovej plochy bol povrch suchý a bez známok kalu. Na miestach s rozrušeným betónovým povrchom boli viditeľné stopy po znečistení čiernym kalom. Taktiež na svahu medzi kruhovou akumulačnou nádržou a opornou betónovou stenou boli viditeľné usadeniny čierneho kalu, čo nasvedčovalo tomu, že tadiaľ tiekla priesaková kvapalina znečistená kalom s čiernym zafarbením.

Pri obhliadke vykonanej dňa 20.11.2019 prevádzkovateľ uviedol, že na základe nepriaznivého stavu pri ktorom došlo k zatopeniu ČPV, predĺži pracovnú dobu na ČPV na 12 hodín denne a tým sa zdvojnásobí aj množstvo vyčistenej priesakovej kvapaliny.

Pri kontrole prevádzkového denníka bolo zistené, že v dňoch od 20.11.2019 do 28.11.2019 bola ČPV v prevádzke od 12 do 14 hodín. Množstvo denne vyčistenej priesakovej kvapaliny sa v týchto dňoch zvýšilo na 35 až 59 m^3.

Pri kontrole bolo zistené, že na skládke odpadov došlo k úniku zachytených priesakových kvapalín do okolia skládky odpadov a následne do vodného toku, čím **došlo k porušeniu** podmienky č. **A.50. integrovaného povolenia.**

Na základe uvedených zistení inšpekcia **uloží** prevádzkovateľovi **opatrenia na nápravu** týkajúce sa zvýšenej doby čistenia priesakovej kvapaliny, aby sa vytvorila dostatočná rezerva na zachytávanie priesakovej kvapaliny aj v prípade prívalových dažďov.

11. Podmienka **B.2.1.1.**

Prípustné koncentračné hodnoty (c_p) pre vypúšťanie priemyselných odpadových vôd, stanovované v kvalifikovaných bodových vzorkách pre jednotlivé ukazovatele a bilančné hodnoty vypúšťaného znečistenia (kg/deň, t/rok) sú uvedené v tabuľke č.6:

tabuľka č.6

Limitné hodnoty znečistenia prípustné pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd			
Ukazovateľ	Koncentrácia prípustná „c_p“)	Bilančné hodnoty hodnoty	
	mg/l	kg/deň	t/rok
pH	**6,0 – 9**	-	-
CHSK-$_{Cr}$	**400**	18,16	6,6284
BSK_5 (ATM)	**25**	1,135	0,4143
NL	**25**	1,135	0,4143
N-NH_4	**15**	0,681	0,2486
Hg	**0,1**	0,005	0,0017
Cd	**0,15**	0,007	0,0025
As	**0,2**	0,009	0,0031
Pb	**0,5**	0,023	0,0083
Cr $_{celkový}$	**0,5**	0,023	0,0083
Cu	**0,5**	0,023	0,0083
Zn	**2,0**	0,091	0,0331
Ni	**0,5**	0,023	0,0083
AOX	**1,0**	0,046	0,0166

pH- reakcia vody; CHSK-$_{Cr}$ - chemická spotreba kyslíka dichrómanom; BSK_5 – biologická spotreba kyslíka s potlačením nitrifikácie; NL – nerozpustné látky; N-NH_4 – amoniakálny dusík; Hg – ortuť; Cd – kadmium; As- arzén; Pb – olovo; Cr celkový – chróm celkový; Cu –meď; Zn – zinok; Ni – nikel; AOX – adsorbovateľné organicky viazané halogény

Zistený stav **Dodržaná**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ inšpekcii predložil protokoly o skúške vzoriek odpadovej vody za mesiace január až november 2019, ktoré vyhotovil Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Odštepný závod Piešťany, Vodohospodárske laboratórium Žilina. Podľa predložených protokolov vzorky odobral pracovník laboratória. Výsledky rozborov sú uvedené v tabuľke:

Ukazo-vateľ	**Konc. prí-pustná**	**Výsledky skúšok**									
	mg/l	**1/2019**	**2/2019**	**3/2019**	**4/2019**	**5/2019**	**6/2019**	**7/2019**	**8/2019**	**9/2019**	**10/2019**
pH	**6,0 – 9**	6,63	6,6	6,35	6,56	6,61	6,74	6,8	6,39	7,11	7,00
CHSK-$_{Cr}$	**400**	77	40	56	87	14	37	45	63	37	118
BSK_5	**25**	1,2	2,6	12,1	0,8	0,9	0,9	1,2	1,3	1,4	1,4
NL	**25**	<5	13	5	<5	<5	7	8	12	5	14

$N\text{-}NH_4$	**15**	1,7	0,26	0,20	0,27	0,40	0,29	0,28	0,20	0,23	0,19
Hg	**0,1**	<0,0001	<0,0001	0,0004	<0,0001	0,0001	0,0001	0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001
Cd	**0,15**	<0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001	<0,0001
As	**0,2**	0,0021	0,0047	0,0014	0,0043	0,0019	0,0057	0,0055	0,003	0,0231	0,009
Pb	**0,5**	0,0024	0,0037	0,0026	0,0029	0,0031	0,00017	0,0022	0,0022	0,0057	<0,0015
$Cr_{celkový}$	**0,5**	0,171	0,23	0,0207	0,039	0,055	0,121	0,14	0,0607	0,126	0,0695
Cu	**0,5**	0,0077	0,0066	0,0077	0,0116	0,0104	0,0143	0,0077	0,00058	0,0053	0,0074
Zn	**2,0**	0,026	0,039	0,019	0,027	0,020	0,031	0,015	0,030	0,021	0,017
Ni	**0,5**	<0,0015	<0,0015	<0,0015	<0,0015	<0,0015	<0,0015	<0,0015	<0,0015	<0,0015	<0,0015
AOX	**1,0**	0,2	0,233	0,186	0,204	0,333	0,162	0,208	0,155	0,233	0,254

Prevádzkovateľ zabezpečuje odbery pravidelne, jeden krát za mesiac. Rozbory vzoriek odpadových vôd boli vyhodnotené vo všetkých stanovených parametroch. V predložených výsledkov vyplýva, že stanovené prípustné koncentrácie boli dodržané vo všetkých stanovených parametroch.

Pri kontrole bolo zistené, že pri vypúšťaní priemyselných odpadových vôd boli dodržané stanovené prípustné koncentračné hodnoty vo všetkých parametroch v súlade s podmienkou **B.2.1.1.** integrovaného povolenia.

12. Podmienky **B.2.1.8. a B.2.1.9.**

B.2.1.8. Zabezpečiť predčistenie odpadových vôd v pieskového filtri pred vypúšťaním do recipientu.

B.2.1.9. Zabezpečiť zvýšenie doby zdržania v koagulačnom reaktore aspoň na 30 minút (v súlade s výsledkami práce „Štúdia na rekonštrukciu Čistiareň priesakových vôd zo skládky odpadu v Širokej“ z októbra 2007, vypracovanú spol. RUDOS Ružomberok , s.r.o.).

Zistený stav **Nie je možné vyhodnotiť**

Opis **Áno**

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa je proces čistenia priesakových kvapalín priebežný. Priesaková kvapalina plynule preteká jednotlivými reaktormi bez zdržania.

V predloženej správe „Zpráva z poloprovozních zkoušek na čistírne odpadních vod ve společnosti OFZ a.s. Istebné“ je uvedený postup čistenia priesakových vôd. V popísanom postupe nie je uvedená žiadna doba zdržania čistených vôd v niektorom z reaktorov ani použitie pieskového filtra.

V predloženom manipulačnom poriadku skládky odpadov a čistiarne priesakových vôd je v kapitole 5.5.1. Popis technologického procesu čistenia vôd na ČPV popísaný postup, akým postupuje čistená voda cez jednotlivé reaktory. V popísanom postupe taktiež nie je uvedená žiadna doba zdržania čistených vôd v niektorom z reaktorov ani použitie pieskového filtra.

Pri kontrole bolo zistené, že podmienky č. **B.2.1.8. a B.2.1.9.** sú pre čistiaci proces používaný v súčasnosti neaktuálne a **nedajú sa vyhodnotiť** inšpekcia vyzve prevádzkovateľa na podanie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia, predmetom ktorej bude zmena povolenia na vypúšťanie priemyselných odpadových vôd z ČPV podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod 1.2. zákona o IPKZ.

13. Podmienka **I.2.2.**
Priesakové kvapaliny
Realizovať monitoring akosti priesakovej kvapaliny v mieste vyústenia priesakových kvapalín do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín tak, ako je uvedené v tabuľke č.13.

tabuľka č. 13

V mieste vyústenia priesakových kvapalín do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín			
Parameter	**Frekencia**	**Podmienky merania**	**Metóda analýzy/Technika**
Množstvo priesakových kvapalín pritekajúcich do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín (m^3)	1 x týždenne	meranie bude zabezpečené prevádzkovate-ľom	meranie realizovať nepriamo, odčítaním hodnoty na vodomere na odtoku vyčistených odpadových vôd z ČOV a z výkonu čerpadla (čas x prietok) pri prečerpávaní priesakových kvapalín späť na skládku odpadov
Množstvo priesakových kvapalín pritekajúcich do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín zo skládky odpadov a zo starej skládky odpadov (l/s)	1 x mesačne	meranie bude zabezpečené prevádzkovate-ľom	na vtoku do nádrže priesakových kvapalín samostatne pre priesakové kvapaliny zo starej skládky odpadov a zo skládky odpadov, objemovým meraním za čas
Množstvo priesakových kvapalín čerpaných späť na skládku odpadov (m^3)	1 x týždenne	meranie bude zabezpečené prevádzkovate-ľom	meranie realizovať nepriamo, z výkonu čerpadla (čas x prietok) pri prečerpávaní priesakových kvapalín späť na skládku odpadov
Kvalita priesakových kvapalín v ukazovateľoch: pH, CHSK-$_{Cr}$, NH_4^+, Mn, Sb, V, Cd, As, B, Se, F^-, $P_{celk.}$, vodivosť, T_{vody}, obsah rozpusteného kyslíka, SO_4, Hg, Cu, Zn, AOX, NEL $_{IR,}$	1 x za 3 mesiace	meranie bude zabezpečené akreditovanou organizáciou	teplota, pH, obsah rozpusteného kyslíka merať priamo na mieste odberu
Kvalita priesakových kvapalín v ukazovateľoch: pH, CHSK-$_{Cr}$, NH_4^+, Mn, Sb, V, Cd, As, B, Se, F^-, $P_{celk.}$, vodivosť, T_{vody}, obsah rozpusteného kyslíka, SO_4, Hg, Cu, Zn, AOX, $NEL_{IR,}$ Ni, Pb, $Cr_{celk.}$,	1 x ročne	meranie bude zabezpečené akreditovanou organizáciou	teplota, pH, obsah rozpusteného kyslíka merať priamo na mieste odberu

Zistený stav **Nedodržaná v časti**
Opis **Áno**
Podľa predloženej správy „Monitorovanie kvality podzemných vôd a priesakovej kvapaliny v okolí haldy trosky v Širokej rok 2018“, ktorú za spoločnosť AQUA-GEO, s.r.o., Bratislava vypracoval RNDr. Martin Žitňan, bolo v roku 2018 na skládke odpadov vykonané monitorovanie kvality priesakovej kvapaliny štyri krát a to v dňoch 21.2.2018, 19.6.2018, 21.9.2018 a 6.12.2019. Kvalita priesakovej kvapaliny bola zisťovaná v ukazovateľoch: pH, vodivosť, T_{vody}, obsah rozpusteného kyslíka, CHSK-$_{Cr}$, NH_4^+, Mn, Sb, V, Cd, As, B, Se, F^-, $P_{celk.}$, SO_4, Hg, Cu, Zn, AOX, $NEL_{IR,}$ Ni, Pb, $Cr_{celk.}$, vo všetkých štyroch odberoch.
V predloženej správe nie je zhodnotené množstvo vznikajúcej priesakovej kvapaliny.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa meranie množstva priesakových kvapalín pritekajúcich do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín zo skládky odpadov a zo starej skládky odpadov (l/s) na prítoku do nádrže priesakových kvapalín samostatne pre priesakové kvapaliny zo starej skládky odpadov a zo skládky odpadov, objemovým meraním za čas sa nevykonáva.

Prevádzkovateľ nevykonáva ani meranie množstva priesakových kvapalín čerpaných späť na skládku odpadov (m^3), nakoľko sa podľa vyjadrenia prevádzkovateľa prečerpávanie nevykonáva.

Pri kontrole bolo zistené, že prevádzkovateľ vykonáva monitoring akosti priesakovej kvapaliny štyri krát ročne v predpísaných parametroch, avšak nevykonáva meranie množstva priesakových kvapalín pritekajúcich do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín zo skládky odpadov a zo starej skládky odpadov, čím došlo k **nedodržaniu** podmienky **I.2.2.** integrovaného povolenia, **v časti,** monitorovania priesakových kvapalín.

14. Podmienky **F.8. a I.6.1.**
F.8. Všetky záchytné a havarijné vane a skladovacie nádrže musia byť nepriepustné a chemicky odolné voči pôsobeniu skladovaných nebezpečných látok. Dodržanie tejto podmienky musí byť dokladované certifikátom vane a skladovacej nádrže, resp. zápisom o vykonaní skúšky tesnosti podľa opatrenia č.I.6.1, tabuľka č.16
I.6.1. Zabezpečiť monitoring prevádzky a technického stavu prevádzky tak, ako je uvedené v tabuľke č.16.

tabuľka č.16

Por. číslo	Parameter	Frekvencia	Podmienky merania	Metóda analýzy/ Technika
6.	kontrola konštrukcie a tesnosti akumulačnej nádrže priesakových kvapalín	1 x za dva roky	kontrolu zabezpečí prevádzkovateľ u odbornej organizácii	podľa príslušnej STN

Zistený stav **Nedodržaná**
Opis **Áno**
Podzemná nádrž na priesakovú kvapalinu pri budove ČPV bola v čase kontroly poškodená. Bočná strana nádrže, smerom od okrúhlej nádrže, bola poškodená. Betónová stena, pod hornou krycou doskou bola rozpraskaná. Cez tieto praskliny vytekala z bočnej strany podzemnej nádrže priesaková kvapalina.

Prevádzkovateľ pri kontrole nepredložil zápis o vykonaní skúšky tesnosti kruhovej akumulačnej nádrže priesakových kvapalín ani podzemnej nádrže na priesakovú kvapalinu pri budove ČPV. Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa skúšky tesnosti nádrží priesakových kvapalín neboli vykonané.

Pri kontrole bolo zistené, že prevádzkovateľ v kontrolovanom období nezabezpečil nepriepustnosť podzemnej nádrže na priesakové kvapaliny a nevykonal kontrolu tesnosti akumulačných nádrží priesakových kvapalín, čím došlo k porušeniu podmienok č. **F.8. a I.6.1.** integrovaného povolenia.

K. Prílohy správy Nie

L. Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia

Dodržané

1. **Opatrenia č.3, 4, 6 a7** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019
2. Podmienka A.9.,

Nedodržané v časti

1. 2 Podmienky **č. A.3. a A.43**.
2. Podmienka I.2.2.,

Nedodržané

1. **Opatrenie č.5** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019
2. Podmienky č. **A.50., F.8. a I.6.1.**

Nie je možné vyhodnotiť

1. **Opatrenia č.1, 2 a 8** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019
2. Podmienky č. **B.2.1.8. a B.2.1.9.**

Ďalšie zistenia:

1.)

Nová skládka odpadov spoločnosti ESI je vybudovaná na časti povrchu starej skládky, ktorej časť za deliacim plotom, bude uzatváraná ako environmentálna záťaž. Pri obhliadke bolo zistené, že v hornej časti, pred deliacim oplotením je tesnenie novej kazety vybudované v tvare oblúka, ohraničené novým obtokovým rigolom. V zadnej, juhozápadnej časti, je medzi obtokovým rigolom a deliacim oplotením viditeľná časť pôvodnej skládky odpadov. Taktiež pri ľavom okraji, v priestore medzi novým obtokovým rigolom a pôvodným obtokovým rigolom resp. vonkajším oplotením, je viditeľná časť pôvodnej skládky odpadov, ktorá nebola priradená k environmentálnej záťaži. Túto časť pôvodnej skládky odpadov je nutné tiež uzatvoriť, ako aj všetky prípadné ďalšie časti pôvodnej skládky odpadov, ktoré by presahovali okraj novej skládky odpadov až po deliace oplotenie, medzi starou a novou skládkou.

Vzhľadom na skutočnosť, že nová skládka odpadov spoločnosti ESI, s.r.o. je vybudovaná na povrchu starej skládky, ktorá bude uzatváraná ako environmentálna záťaž, je nutné aby boli obidve časti uzatvorené ako jeden celok a aby tesnenia jednotlivých častí na seba priamo nadväzovali, t.j. boli vzájomné spojené.

V prípade, že by bola každá časť uzatvorená samostatne a nie kompletne na celom povrchu, hrozilo by, že medzi nimi vznikne voľný priestor bez tesnenia a dažďové vody, stekajúce po

uzavretom povrchu, by aj naďalej natekali cez tieto netesnosti do skládkového telesa a naďalej by sa vytvárala priesaková kvapalina, ktorú by bolo nutné čistiť, až do úplného ukončenia jej tvorby. Z tohto dôvodu je nutné aby projektant, ktorý bude vypracovávať požadovanú projektovú dokumentáciu spolupracoval s projektantom, ktorý navrhoval sanáciu environmentálnej záťaže resp. mal k dispozícii túto projektovú dokumentáciu, aby jednotlivé tesnenia presne na seba nadviazali a aby bolo zabezpečené celistvé uzatvorenie na celej ploche pôvodnej aj novej časti skládky odpadov.

Vzhľadom k tomu, že je potrebné zosúladenie projektových dokumentácii uzatvorenia oboch častí skládky odpadov a komplexné riešenie uzatvorenia celého priestoru ako jedného celku, inšpekcia **uloží** prevádzkovateľovi nové **opatrenia na nápravu** týkajúce sa vypracovania a predloženia projektovej dokumentácie, v zmysle popísaných požiadaviek, vyplývajúcich z tejto kontroly.

2.)

Počas obhliadky dňa 20.11.2019 bola vykonaná aj obhliadka okolia novej aj starej skládky odpadov, okolo potoka Homôlka, ktorý bol odklonený a vybudovaný z cestných betónových panelov počas výstavby skládky odpadov, až po miesto, kde sa nachádza referenčný vrt nad skládkou odpadov.

Na miestnej ceste, ktorá vedie medzi starou skládkou odpadov a prekládkou potoka Homôlka, bol zrealizovaný výkop, hlboký cca 1 m a široký cca 80 cm. Výkop začínal cca 150 m od vstupu do starej skládky odpadov a pokračoval po ceste smerom hore, v tesnej blízkosti potoka Homôlka. Na niektorých miestach boli betónové panely bočného svahu potoka úplne podkopané a posunuté zo svojho pôvodného uloženia. Uvedenými zásahmi bola porušená stabilita a celistvosť brehov upraveného vodného toku. Vo výkopovej ryhe stála v hĺbke cca 1m voda, bledo hnedej farby.

Výkop pokračoval aj v priestore nad cestou, severozápadne za starou skládkou odpadov, na pozemku parcelné číslo E-KN 91172/1,v k. ú. Kňažia, ktorého vlastníkom je OFZ, a.s., Široká 381, Oravský Podzámok, PSČ 027 41. V tejto časti bol výkop na rozlohe cca 10 x 3m a hlboký cca 2 m. Na bočných stenách výkopu boli viditeľné rôzne druhy odpadov ako uložená troska, kusy betónov a železný šrot, čo nasvedčovalo tomu, že výkop bol realizovaný v uložených odpadoch. Na dne výkopu stála voda zelenej farby, čo svedčilo o tom, že sa jedná o priesakovú kvapalinu.

Obhliadkou okolia výkopu a priestoru nad cestou, ktorá vedie popri oplotení starej skládky odpadov smerom na Kňažiu, až po cestičku vedúcu k referenčnému vrtu nad skládkou odpadov bolo zistené, že na celej ploche pozemku parcelné číslo E-KN 91172/1, v k. ú. Kňažia, je uložený odpad. Jedná sa pravdepodobne o odpad z OFZ, a.s., Široká.

Pri obhliadke dňa 28.11.2019 bolo zistené, že výkop, ktorý bol realizovaný na ceste, bol už čiastočne zasypaný zeminou, v dĺžke cca 30 m. Bočný panel na brehu potoka, na úrovni začiatku výkopu bol odstránený. Na pravom brehu potoka bola z výkopu na dno potoka vyvedená plastová rúra o priemere cca 300 mm a vedľa nej plastová hadica o priemere 100 mm. Z plastovej rúry ani z hadice neboli v čase obhliadky viditeľné žiadne vytekajúce tekutiny. Plastová hadica bola uložená v ryhe a na konci zásypu po cca 30 m bola vyvedená voľne na terén a jej koniec bol stočený a hodený do potoka. Plastová rúra nebola viditeľná.

Prevádzkovateľ pri kontrole inšpekcii nepredložil povolenie na zásah do vodného toku ani vyjadrenie správcu vodného toku k realizovaným prácam na vodnom toku.

Inšpekcia preto **postúpi uvedené na ďalšie šetrenie** na Okresný úrad Dolný Kubín, ako príslušný orgán štátnej vodnej správy.

Prevádzkovateľ taktiež nepredložil povolenie na rozkopávku miestnej komunikácie ani stavebné povolenie na realizáciu terénnych úprav realizovaných na pozemkoch parcelné číslo E-KN 91172/1 a C-KN 505/1, v k. ú. Kňažia.

Inšpekcia preto **postúpi uvedené na ďalšie šetrenie** na Mesto Dolný Kubín, ako miestne príslušný stavebný úrad.

3.)
Pri kontrole bolo zistené, že podmienky č. **B.2.1.8. a B.2.1.9.** sú pre čistiaci proces používaný v súčasnosti neaktuálne a **nedajú sa vyhodnotiť** inšpekcia vyzve prevádzkovateľa na podanie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia, predmetom ktorej bude zmena povolenia na vypúšťanie priemyselných odpadových vôd z ČPV podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod 1.2. zákona o IPKZ

M. Záver – celkové zhodnotenie

Zistené nedostatky:
1.)
Prevádzkovateľ pri kontrole nepredložil doklady o odpredaji chemických látok nevyužitých v pôvodnom čistiacom procese, ktoré boli uskladnené v sklade pri čistiarni priesakových vôd a pre nový spôsob čistenia už boli tieto chemické látky nevyužiteľné. Prevádzkovateľ bol preto povinný tieto látky zaradiť ako odpady a zabezpečiť ich zneškodnenie v súlade s požiadavkami právnych predpisov na úseku odpadového hospodárstva. Prevádzkovateľ pri kontrole nepredložil ani doklady o ich bezpečnom zneškodnení ako odpadu vo vhodnom, oprávnenom zariadení na zneškodňovanie odpadov.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa boli nepotrebné chemické látky, nevyužité v pôvodnom čistiacom procese, postupne pridávané do priesakovej kvapaliny čistenej v čistiarni priesakových vôd. Vzhľadom k tomu, že v čistiarni už bol zmenený systém čistenia priesakových vôd s novými chemikáliami, bolo toto zneškodnenie odpadov vykonané v rozpore s vypracovaným prevádzkovým poriadkom a tiež v rozpore s právnymi predpismi nakoľko bolo vykonané v zariadení, ktoré nemá oprávnenie na zneškodňovanie takýchto odpadov.

Prevádzkovateľ **nezabezpečil** odpredaj chemických látok ani zneškodnenie nepotrebných chemických látok ako odpad, v zariadení na to určenom, v súlade so zákonom o odpadoch a tým nesplnil **opatrenie č.5** rozhodnutia č. 6162-22913/2019/Chy/770010103/O5 zo dňa 21.06.2019.

2.)
Čistiareň priesakových vôd (ďalej len „ČPV“) bola v čase kontroly v prevádzke. Kruhová nádrž na priesakovú kvapalinu bola plná, hladina dosahovala tesne po značku max. hladiny. Taktiež podzemná nádrž, ktorá je pri vstupe do objektu ČPV bola úplne plná. Po otvorení kovového poklopu bolo zistené, že hladina vody dosahovala úplne horný okraj nádrže, až po poklop. Bočná strana nádrže, smerom od okrúhlej nádrže, bola poškodená. Betónová stena, pod hornou krycou doskou bola rozpraskaná. Cez tieto praskliny vytekala z bočnej strany podzemnej nádrže priesaková kvapalina, ktorá stekala po betónovom opornom múre voľne na nezabezpečený terén, odkiaľ tiekla zatrubnením popod uzatvorenú skládku TKO do rieky Orava. Týmto voľným odtokom priesakovej kvapaliny dochádzalo k nedovolenému odvádzaniu priesakovej kvapaliny, bez predchádzajúceho čistenia, priamo do vodného toku.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa je kruhová akumulačná nádrž na priesakovú kvapalinu vybudovaná ako dvojplášťová. Pri kontrole prevádzkovateľ inšpekcii nepredložil projektovú dokumentáciu kruhovej akumulačnej nádrže. V teréne bolo viditeľné, že okolo kruhovej nádrže sú z troch strán vybudované betónové steny a výstuha z trapézových hrubostenných plechov. Štvrtú stenu tvorí oporný múr o hrúbke cca 60 cm.

Pri obhliadke bolo ďalej zistené, že z betónového oporného múru, ktorý je vybudovaný pred kruhovou akumulačnou nádržou sú vyústené dve rúry. Horná rúra, o priemere cca 300 mm, bola uzatvorená kovovým krytom, na ktorom boli umiestnené tri rúrky ukončené ventilmi s prípojkami na hadice. Na ventiloch neboli osadené ovládacie úchytky. Spodná rúra, o priemere cca 300 mm, bola otvorená. Na dne rúry bol usadený štrk a vytekala z nej voda žlto zelenej farby. Z dôvodu, že rúra je vyústená z priestoru medziplášťa, okolo kruhovej akumulačnej nádrže, jedná sa o priesakovú kvapalinu, ktorá pravdepodobne vyteká netesnosťami z kruhovej akumulačnej nádrže.

Pod oporným múrom sa vytekajúca voda miešala s priesakovou kvapalinou, ktorá vytekala z poškodenej podzemnej nádrže a stekala po múre na terén, ako to bolo popísané v odstavci vyššie.

Priestor pred múrom bol zaplavený priesakovou kvapalinou na ploche cca 10 x 2 metre. Priesaková kvapalina bola žlto-zelenej až hnedej farby, podľa hĺbky jazierka. Priesaková kvapalina z jazierka odtekala jednou kovovou rúrou o priemere cca 400 mm, v dĺžke cca 3 m a druhou plastovou rúrou o priemere cca 200 mm, v dĺžke cca 6 m. Rúry boli obsypané zeminou aby bol priestor priechodný. Plastová rúra bola na výtoku opatrená plastovou záslepkou, pred ktorou bolo dohora osadené plastové koleno, z ktorého prúdom vytekala priesaková kvapalina z jazierka a pripájala sa k potôčiku priesakovej kvapaliny, ktorý vytekal z kovovej rúry. Voda potom odtekala zatrubnením popod uzatvorenú skládku TKO priamo, bez čistenia, do rieky Orava.

Pri kontrole bolo zistené, že prevádzkovateľ síce zachytával priesakové kvapaliny z drenážneho systému v akumulačnej nádrži priesakových kvapalín, ale odvádzal časť priesakových kvapalín priamo do recipienta bez čistenia v čistiarni odpadových vôd, čím došlo k **nedodržaniu** podmienky **A.43.** integrovaného povolenia, **v časti,** nedovoleného odvádzania odpadových vôd do povrchového toku bez čistenia v ČPV.

Na základe uvedených zistení inšpekcia **uloží** prevádzkovateľovi **opatrenia na nápravu** týkajúce sa vyčistenia priestoru od priesakovej kvapaliny a na zabránenie ďalšieho vytekania priesakovej kvapaliny do recipienta bez čistenia v čistiarni odpadových vôd.

3.)
Pri kontrole dňa 06.11.2019 bolo zistené, že výška hladiny priesakovej kvapaliny v kruhovej akumulačnej nádrži bola tesne pod maximálnou výškou hladiny priesakovej kvapaliny vyznačenou na vnútornej stene akumulačnej nádrže. Podzemná betónová uzatvorená nádrž na priesakovú kvapalinu s dvoma betónovými poklopmi kruhového tvaru o priemere cca 1 m, ktorá sa nachádza pri budove ČPV bola tiež v čase kontroly plná po dolný okraj poklopu. ČPV bola v prevádzke už cca 2 hodiny.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa je pracovná doba v ČPV od 7:00 do 15:00 hod. a denne sa vyčistí cca 30 m^3/deň. V ČPV bola zavedená nová technológia čistenia vôd. Po vykonaných poloprevádzkových skúškach boli zmenené chemikálie používané v čistiacom procese a zmenený kalolis za nový DW131. Po vykonanej zmene čistiaceho procesu sa kalolis naplní cca za 5 hodín, potom ho musí obsluhujúci pracovník vyčistiť, kal odstrániť do veľkokapacitného kontajnera a kalolis znova pripraviť na ďalšiu prevádzku na ďalší deň. Z uvedeného vyplýva, že ČPV je v skutočnosti v prevádzke len 5 hodín denne. Za túto dobu sa vyčistí cca 29 m^3 priesakovej kvapaliny. Prevádzkovateľ nevedel vysvetliť, kde sú zhromažďované priesakové kvapaliny, ktoré pritekajú zo skládky odpadov počas zvyšných 19 hodín, t. j. v čase, keď je ČPV mimo prevádzky, keďže akumulačná nádrž bola v čase obhliadky naplnená po maximálnu hranicu a ešte z nej priesaková kvapalina netesnosťami vytekala do okolia.

Dňa 19. 11 2019 prevádzkovateľ telefonický ohlásil mimoriadnu udalosť na skládke odpadov, pri ktorej došlo k zaplaveniu novej skládky odpadov a zaplaveniu ČPV zakalenými vodami čierneho sfarbenia. Následne bola dňa 20.11.2019 vykonaná na skládke odpadov ďalšia obhliadka, pri ktorej bolo zistené, že priestor pred ČPV bol už vyčistený. Na miestach s hladkým povrchom betónovej plochy bol povrch suchý a bez známok kalu. Na miestach s rozrušeným betónovým povrchom boli viditeľné stopy po znečistení čiernym kalom. Taktiež na svahu medzi kruhovou akumulačnou nádržou a opornou betónovou stenou boli viditeľné usadeniny čierneho kalu, čo nasvedčovalo tomu, že tadiaľ tiekla priesaková kvapalina znečistená kalom s čiernym zafarbením.

Pri obhliadke vykonanej dňa 20.11.2019 prevádzkovateľ uviedol, že na základe nepriaznivého stavu pri ktorom došlo k zatopeniu ČPV, predĺži pracovnú dobu na ČPV na 12 hodín denne a tým sa zdvojnásobí aj množstvo vyčistenej priesakovej kvapaliny.

Pri kontrole prevádzkového denníka bolo zistené, že v dňoch od 20.11.2019 do 28.11.2019 bola ČPV v prevádzke od 12 do 14 hodín. Množstvo denne vyčistenej priesakovej kvapaliny sa v týchto dňoch zvýšilo na 35 až 59 m^3.

Pri kontrole bolo zistené, že na skládke odpadov došlo k úniku zachytených priesakových kvapalín do okolia skládky odpadov a následne do vodného toku, čím **došlo k porušeniu** podmienky č. **A.50. integrovaného povolenia.**

Na základe uvedených zistení inšpekcia **uloží** prevádzkovateľovi **opatrenia na nápravu** týkajúce sa zvýšenej doby čistenia priesakovej kvapaliny, aby sa vytvorila dostatočná rezerva na zachytávanie priesakovej kvapaliny aj v prípade prívalových dažďov.

4.)
Podľa predloženej správy „Monitorovanie kvality podzemných vôd a priesakovej kvapaliny v okolí haldy trosky v Širokej rok 2018“, ktorú za spoločnosť AQUA-GEO, s.r.o., Bratislava

vypracoval RNDr. Martin Žitňan, bolo v roku 2018 na skládke odpadov vykonané monitorovanie kvality priesakovej kvapaliny štyri krát a to v dňoch 21.2.2018, 19.6.2018, 21.9.2018 a 6.12.2019. Kvalita priesakovej kvapaliny bola zisťovaná v ukazovateľoch: pH, vodivosť, T_{vody}, obsah rozpusteného kyslíka, CHSK-$_{Cr}$, NH_4^+, Mn, Sb, V, Cd, As, B, Se, F^-, $P_{celk.}$, SO_4, Hg, Cu, Zn, AOX, $NEL_{IR,}$ Ni, Pb, $Cr_{celk.}$, vo všetkých štyroch odberoch.
V predloženej správe nie je zhodnotené množstvo vznikajúcej priesakovej kvapaliny.

Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa meranie množstva priesakových kvapalín pritekajúcich do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín zo skládky odpadov a zo starej skládky odpadov (l/s) na prítoku do nádrže priesakových kvapalín samostatne pre priesakové kvapaliny zo starej skládky odpadov a zo skládky odpadov, objemovým meraním za čas sa nevykonáva.

Prevádzkovateľ nevykonáva ani meranie množstva priesakových kvapalín čerpaných späť na skládku odpadov (m^3), nakoľko sa podľa vyjadrenia prevádzkovateľa prečerpávanie nevykonáva.

Pri kontrole bolo zistené, že prevádzkovateľ vykonáva monitoring akosti priesakovej kvapaliny štyri krát ročne v predpísaných parametroch, avšak nevykonáva meranie množstva priesakových kvapalín pritekajúcich do akumulačnej nádrže priesakových kvapalín zo skládky odpadov a zo starej skládky odpadov, čím došlo k **nedodržaniu** podmienky **I.2.2.** integrovaného povolenia, **v časti,** monitorovania priesakových kvapalín.

5.)
Podzemná nádrž na priesakovú kvapalinu pri budove ČPV bola v čase kontroly poškodená. Bočná strana nádrže, smerom od okrúhlej nádrže, bola poškodená. Betónová stena, pod hornou krycou doskou bola rozpraskaná. Cez tieto praskliny vytekala z bočnej strany podzemnej nádrže priesaková kvapalina.

Prevádzkovateľ pri kontrole nepredložil zápis o vykonaní skúšky tesnosti kruhovej akumulačnej nádrže priesakových kvapalín ani podzemnej nádrže na priesakovú kvapalinu pri budove ČPV. Podľa vyjadrenia prevádzkovateľa skúšky tesnosti nádrží priesakových kvapalín neboli vykonané.

Pri kontrole bolo zistené, že prevádzkovateľ v kontrolovanom období nevykonal kontrolu tesnosti akumulačných nádrží priesakových kvapalín, čím došlo k porušeniu podmienok č. **F.8. a I.6.1.** integrovaného povolenia.

Na základe zistených skutočností inšpekcia uloží prevádzkovateľovi pokutu za zistený správny delikt podľa § 35 ods. 2 písm. b) zákona o IPKZ, v nadväznosti na § 37 ods.1 písm. m) a e) zákona o IPKZ.

Pri kontrole boli zistené niektoré skutočnosti, na základe ktorých inšpekcia uloží prevádzkovateľovi opatrenia na nápravu v zmysle § 35 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ.

Pri kontrole boli zistené niektoré skutočnosti, na základe ktorých inšpekcia vyzve prevádzkovateľa, aby v určenej lehote podal žiadosť o zmenu povolenia podľa § 35 ods.2 písm. c) zákona o IPKZ.

N. <u>Podpisy</u>

Za SIŽP: Ing. Eva Chytčáková

.....

Ing. Rozália Kozačková

.....